

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DNR-70-39(22)/15/ABB

Warszawa, dnia 30 września 2015 r.

DECYZJA nr DNR-1/93/2015

Na podstawie art. 24 ust. 14 pkt 2 w związku z art. 13 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. z 2015 r. poz. 322), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego z urzędu w sprawie ogólnego bezpieczeństwa **jednobiegunowych wskaźników napięcia prądu Rum-Lux 403-1, 140 mm kod, EAN: 5905003001434** oraz **Rum-Lux 305-1, 190 mm kod EAN: 5905003001441**, wprowadzonych na rynek polski przez przedsiębiorcę Wojciecha Rumockiego prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Firma Produkcyjno-Handlowa Rum-Lux Wojciech Rumocki w Łodzi, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów stwierdza, że przedsiębiorca usunął przyczyny zagrożeń stwarzanych przez te produkty i umarza postępowanie administracyjne.

Uzasadnienie

Pismem z 9 marca 2015 r. Wielkopolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej przekazał Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) protokół wraz z aktami kontroli dotyczący wskaźnika Rum-Lux 403-1, 140 mm kod EAN: 5905003001434 oraz pismem z 23 marca 2015 r. Zachodniopomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej przekazał Prezesowi UOKiK protokół wraz z aktami kontroli dotyczący jednobiegunowych wskaźników Rum-Lux 403-1, 140 mm kod EAN: 5905003001434 i Rum-Lux 305-1, 190 mm, kod EAN 5905003001441, zwanych dalej odpowiednio „wskaźnikami napięcia 403-1” i „wskaźnikami napięcia 305-1”. Produkty zostały wprowadzone na rynek przez przedsiębiorcę Wojciecha Rumockiego prowadzącego

działalność gospodarczą pod nazwą Firma Produkcyjno-Handlowa Rum-Lux Wojciech Rumocki w Łodzi.

Wskaźnik napięcia 403-1 o całkowitej długości 134 mm składa się z uchwytu (rękojeści) z białego przezroczystego tworzywa sztucznego, na którym trwale naniesiono: „403-1,100-250V, CE, www.rum-lux.com.pl”, ogranicznika uchwytu oraz trwale osadzonego w rękojeści metalowego pręta o średnicy 2,96 mm i długości 58,74 mm, powleczonego izolacją na długości 33,27 mm, ukształtowanego na końcu w formie wkrętaka o średnicy 4,96 mm, stanowiącego kołek stykowy wskaźnika napięcia. Na rękojeści wskaźnika napięcia stwierdzono zamontowany metalowy wieszak. W górnej części rękojeści wskaźnika nakrętka wykonana z czerwonego tworzywa sztucznego z zatopioną w niej metalową tulejką stanowiącą elektrodę dotykową. Odkręcenie nakrętki umożliwia dostęp do elementów wewnętrznych wskaźnika, tj. sprężynki, miniaturowej lampki neonowej, czarnego pręcika długości 9,85 mm.

Wskaźnik napięcia 305-1 o całkowitej długości 185 mm składa się z uchwytu (rękojeści) z białego przezroczystego tworzywa sztucznego, na którym trwale naniesiono: „305-1,100-250V, CE, www.rum-lux.com.pl”, ogranicznika uchwytu oraz trwale osadzonego w rękojeści metalowego pręta o średnicy 3,9 mm i długości 99,50 mm, powleczonego izolacją na długości 73,50 mm, ukształtowanego na końcu w formie wkrętaka o średnicy 6,85 mm, stanowiącego kołek stykowy wskaźnika napięcia. Część stykowa pozbawiona izolacji na długości 26,4 mm. W górnej części rękojeści wskaźnika napięcia znajduje się metalowa okrągła płytka w kolorze złotym z rowkowym centralnym nacięciem, stanowiąca elektrodę dotykową.

Oba rodzaje (modele) wskaźników napięcia pakowane są w kartonowe opakowanie zbiorcze po 12 sztuk w opakowaniu. Na opakowaniach wskaźników napięcia w zależności od modelu podano: „Wskaźnik napięcia 140 mm, kod EAN: 5905003001434, g 16.” lub „Wskaźnik napięcia 190 mm, kod EAN: 5905003001441, g 26.” oraz dla obu rodzajów min.: „zakres sprawdzania 100-250V, 12 szt., Made In CHRL, CE, piktogram informujący o użyciu produktu wewnątrz pomieszczeń, IP20, www.rum-lux.com.pl. RUM-LUX, Firma Produkcyjno-Handlowa RUM-LUX® 92-770 Łódź, ul. Byszewska 20a”, nr tel. i e-mail oraz instrukcję obsługi.

W toku kontroli przeprowadzonych w sklepie z artykułami elektrycznymi w Czarnkowie, należącym do przedsiębiorcy Krzysztofa Spalonego prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Krzysztof Spalony ELEKTRO-SPAL PHU w Brzeźnie, oraz w Hurtowni Elektrotechnicznej „ELZAK” w Szczecinie należącej do przedsiębiorców

Ryszarda Duszyńskiego, Edyty Duszyńskiej-Leks wspólników spółki cywilnej, prowadzących działalność gospodarczą pod nazwą Ryszard Duszyński, Edyta Duszyńska-Leks s.c. w Szczecinie, inspektorzy reprezentujący Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej oraz inspektorzy reprezentujący Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, poddali ocenie bezpieczeństwa i badaniom organoleptycznym wskaźniki napięcia 403-1 i 305-1 w oparciu o przepisy ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. z 2015 r. poz. 322), zwanej dalej „ustawą o ogólnym bezpieczeństwie produktów”, posiłkując się postanowieniami normy PN-E-08509:1988 „*Elektroenergetyczny sprzęt ochronny -- Jednobiegunowe wskaźniki napięcia prądu przemiennego do 250 V*”, zwanej dalej „normą PN-E-08509:1988”.

Przeprowadzone badania organoleptyczne wykazały, iż w przypadku wskaźnika napięcia 403-1 wysokość ogranicznika uchwytu mierzona od płaszczyzny rękojeści wynosi 0,87 mm (wartość określona w pkt 2.3 ww. normy to 3 mm). Ponadto ustalono, że część stykowa pozbawiona jest izolacji na długości 25,27 mm (wartość określona w pkt 2.3 normy PN-E-08509:1988 to 5-15 mm) oraz że na rękojeści wskaźnika napięcia stwierdzono, że koniec zamontowanego metalowego wieszaka znajduje się w odległości 28,77 mm od ogranicznika uchwytu (zgodnie z pkt 2.10 ww. normy ww. koniec tego elementu nie może być w odległości mniejszej niż 40 mm od ogranicznika uchwytu). Natomiast w przypadku wskaźnika napięcia 305-1 przeprowadzone badania organoleptyczne wykazały, że wysokość ogranicznika uchwytu mierzona od płaszczyzny rękojeści wynosi 1,60 mm, część stykowa pozbawiona jest izolacji na długości 26,4 mm, oraz że zmierzona nieizolowana średnica kołka stykowego wynosi 3,9 mm (wartość określona w pkt 2.3 ww. normy to 2-3 mm). Badając przedmiotowe wskaźniki napięcia pod kątem prawidłowości ich oznakowania stwierdzono, że oznaczenie IP20 podane na opakowaniach obu rodzajów wskaźników napięcia wskazuje, że konstrukcja ich rękojeści zabezpiecza przed przedostaniem się do wnętrza ciał stałych o wielkości ponad 12,5 mm, podczas gdy w pkt 2.10 normy wskazano zabezpieczenia wskaźnika napięcia powinno być wykonane na poziomie IP4X w związku z czym konstrukcja rękojeści powinna zabezpieczać przed wnikaniem ciał stałych o wielkości ponad 1mm.

Prezes UOKiK mając na uwadze powyższe ustalenia uznał, iż w celu zapewnienia ochrony życia i zdrowia konsumentów niezbędne jest wyjaśnienie tej sprawy w drodze postępowania administracyjnego.

Zgodnie z art. 61 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., z późn. zm.), pismem z 10 kwietnia 2015 r. Prezes UOKiK powiadomił przedsiębiorcę Wojciecha Rumockiego prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Firma

Produkcyjno-Handlowa Rum-Lux Wojciech Rumocki w Łodzi (strona postępowania) o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie ogólnego bezpieczeństwa wskaźników napięcia 305-1 i 403-1.

Następnie postanowieniem z 16 kwietnia 2015 r., wydanym na podstawie art. 22 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, Prezes UOKiK wyznaczył stronie postępowania termin na wyeliminowanie zagrożeń stwarzanych przez produkty będące jego przedmiotem. Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania, że w celu wyeliminowania zagrożeń stwarzanych przez wskaźniki napięcia 305-1 i 403-1 niezbędne jest podjęcie działań zarówno w stosunku do produktów, które nie zostały wprowadzone na rynek, jak i do produktów wprowadzonych na rynek, jednocześnie wskazując działania jakie powinna podjąć i dowody potwierdzające ich wykonanie. Prezes UOKiK wezwał także stronę postępowania do przekazania informacji, czy przekazana Inspekcji Handlowej faktura z 10 czerwca 2014 r. jest jedyną, na podstawie której dokonała zakupu kwestionowanych wskaźników napięcia, przekazania listy ich dystrybutorów, udzielenia informacji w jakim okresie czasu i ile sztuk wskaźników napięcia 305-1 i 403-1 wprowadziła na rynek. Prezes UOKiK zwrócił się również o przekazanie informacji czy kwestionowane produkty były przedmiotem skarg lub reklamacji.

Pismem z dnia 30 kwietnia 2015 r. Podkarpacki Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej przekazał Prezesowi UOKiK protokoły wraz z aktami kontroli przeprowadzonej w Salonie Oświetlenia w Rzeszowie należącym do Przedsiębiorstwa Handlowego A-T spółka akcyjna z siedzibą Krotoszynie, dotyczącej wskaźników napięcia 305-1. W toku kontroli inspektorzy Inspekcji Handlowej pobrali i przekazali próbkę kwestionowanego produktu Stowarzyszeniu Elektryków Polskich, Biuro Badawcze ds. Jakości w Warszawie w celu przeprowadzenia badań laboratoryjnych w zakresie bezpieczeństwa użytkowania w oparciu o wymagania określone w normie PN-E-08509:1988. Wyniki przeprowadzonych badań w zakresie dotyczącym naruszeń pkt 2.3 normy PN-E-08509:1988 są zbieżne z ustaleniami dokonanymi w toku kontroli przeprowadzonej w Szczecinie przez inspektorów reprezentujących Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej. Ponadto badania laboratoryjne wykazały, iż wskaźniki 305-1 posiadają niewystarczającą odporność na udary mechaniczne, co stanowi naruszenie pkt 2.14 normy PN-E-08509:1988. Przeprowadzone w tym zakresie próby (1000 upadków z przyspieszeniem 98 m/s^2 z wysokości 1 m) wykazały, iż w ich wyniku 5 szt. z 6 szt. badanych wskaźników 305-1 uległo uszkodzeniu i nie wskazują obecności napięcia. Ustalono również, iż badane wskaźniki nie spełniają wymagań określonych w pkt 2.16 normy PN-E-08509:1988 w zakresie

wytrzymałości mechanicznej wskaźników z kołkiem stykowym w formie wkrętaka. Po przeprowadzeniu próby wytrzymałości wskaźnika na ściskanie (równoległe obciążenie wskaźnika wzdłuż osi siłą ściskającą o wartości 250N przez 1 min.) i rozciąganie (do rękojeści wskaźnika w odległości 25 mm od jego końca przyłożono osiowo siłę rozciągającą o wartości 250Nm działającą przez 1 min.) oraz próbie wytrzymałości połączenia kołka stykowego z rękojeścią na skręcanie (do rękojeści wskaźnika w odległości 25 mm o jego końca przyłożono moment skręcający o wartości 1Nm i utrzymywano go bez zmian przez 1min.) stwierdzono, iż w ich wyniku 5 szt. z 6 szt. badanych wskaźników 305-1 uległo uszkodzeniu i nie wskazują obecności napięcia.

Strona postępowania pismem z 5 maja 2015 r. poinformowała Prezesa UOKiK, że jest importerem wskaźników napięcia 305-1 i 403-1, które na podstawie faktur z 5 września 2014 r. i 10 czerwca 2014 r. zakupiła w Chinach w łącznej ilości 240 000 szt. (po 120 000 szt. z każdego typu). Do pisma strona postępowania załączyła zestawienie sprzedaży, z którego wynika że w okresie od sierpnia 2014 r. do kwietnia 2015 r. sprzedała 198 dystrybutorom 71 388 szt. wskaźników napięcia 305-1 (na stanie magazynowym pozostało 48 612 szt.) oraz 216 dystrybutorom 83 734 szt. wskaźników napięcia 403-1 (na stanie magazynowym pozostało 36 266 szt.). Ponadto strona postępowania poinformowała, że na stanie magazynowym, na dzień 24 kwietnia 2015 r., posiada łącznie 82 476 szt. wskaźników napięcia 305-1 i 80 676 szt. wskaźników napięcia 403-1. Strona postępowania poinformowała również, że 24 kwietnia 2015 r. wstrzymała sprzedaż kwestionowanych produktów, ponadto poprosiła o przedłużenie terminu na przedłożenie dowodów potwierdzających podjęcie działań naprawczych. Do pisma załączono również oświadczenia 37 dystrybutorów o nieposiadaniu wskaźników napięcia 305-1 i oświadczenia 39 dystrybutorów o nieposiadaniu wskaźników napięcia 403-1.

Prezes UOKiK pismem z 15 maja 2015 r. pozytywnie ustosunkował się do próśby strony postępowania.

W dniach 22 maja, 5 czerwca i 19 czerwca 2015 r. do UOKiK wpłynęły oświadczenia łącznie 158 dystrybutorów o nieposiadaniu wskaźników napięcia 305-1 i faktury korygujące potwierdzające ich odebranie od 92 dystrybutorów w łącznej ilości 3 674 szt. oraz oświadczenia łącznie 171 dystrybutorów o nieposiadaniu wskaźników napięcia 403-1 i faktury korygujące potwierdzające ich odebranie od 98 dystrybutorów w łącznej ilości 4 747 szt.

Pismem z 23 czerwca 2015 r. strona postępowania przekazała oświadczenia o nie posiadaniu wskaźników napięcia 305-1 od trzech dystrybutorów i faktury korygujące potwierdzające ich odebranie od ośmiu dystrybutorów w łącznej ilości 850 szt. oraz oświadczenia o nie posiadaniu wskaźników napięcia 403-1 od czterech dystrybutorów i faktury korygujące potwierdzające ich odebranie od 11 dystrybutorów w łącznej ilości 707 szt.

Ponadto strona postępowania zwróciła się do organu nadzoru z prośbą o akceptację działania naprawczego mającego na celu eliminację stwarzanych przez kwestionowane wskaźniki napięcia zagrożeń polegającego na sukcesywnej sprzedaży wszystkich posiadanych egzemplarzy tych produktów odbiorcom spoza Polski.

Pismem z 24 czerwca 2015 r. Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej przekazał Prezesowi UOKiK protokoły wraz z aktami kontroli przeprowadzonej u przedsiębiorcy Bogdan Kerszena prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Firma Handlowo-Usługowej „Broker” Bogdan Kerszen w Kościerzynie, dotyczącej wskaźników napięcia 403-1. W toku kontroli inspektorzy Inspekcji Handlowej pobrali i przekazali próbkę kwestionowanego produktu Stowarzyszeniu Elektryków Polskich, Biuro Badawcze ds. Jakości w Warszawie w celu przeprowadzenia badań laboratoryjnych w zakresie bezpieczeństwa użytkowania w oparciu o wymagania określone w normie PN-E-08509:1988. Wyniki przeprowadzonych badań w zakresie dotyczącym naruszeń pkt 2.3 i pkt 2.10 normy PN-E-08509:1988 są zbieżne z ustaleniami dokonanymi w toku kontroli przeprowadzonych w Brzeźnie przez inspektorów reprezentujących Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej i w Szczecinie przez inspektorów reprezentujących Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej.

Ponadto badania laboratoryjne wykazały, iż wskaźniki napięcia 403-1 posiadają niedostateczną odporność na udary mechaniczne, co stanowi naruszenie pkt 2.14 normy PN-E-08509:1988. Po przeprowadzeniu w tym zakresie próby (1000 upadków z przyspieszeniem 98 m/s^2 z wysokości 1 m) stwierdzono, iż 2 szt. z 3 szt. badanych wskaźników napięcia 403-1 uległy uszkodzeniu i nie wskazują obecności napięcia. Ustalono również, iż badane wskaźniki nie spełniają wymagań określonych w pkt 2.16 normy PN-E-08509:1988 w zakresie wytrzymałości mechanicznej wskaźników z kołkiem stykowym w formie wkretaka. Po przeprowadzeniu próby wytrzymałości na ściskanie (równoległe obciążenie wskaźnika wzdłuż osi siłą ściskającą o wartości 250N przez 1 min.) i próby wytrzymałości połączenia kołka stykowego z rękojeścią na skręcanie (do rękojeści wskaźnika w odległości 25 mm o jego końca przyłożono moment skręcający o wartości 1Nm i utrzymywano go bez zmian

przez 1min.) ustalono, że 2 szt. z 3 szt. badanych wskaźników napięcia 403-1 uległy uszkodzeniu i nie wskazują obecności napięcia.

W dniu 14 lipca 2015 r. strona postępowania przekazała faktury korygujące potwierdzające odebranie wskaźników napięcia 305-1 od dziewięciu dystrybutorów w łącznej ilości 236 szt. oraz wskaźników napięcia 403-1 od 13 dystrybutorów w łącznej ilości 395 szt.

Pismem z 17 sierpnia 2015 r. strona postępowania uzupełniła podane w piśmie z 5 maja 2015 r. informacje dotyczące ustalonego na dzień 24 kwietnia 2015 r. stanu magazynowego wskaźników napięcia 305-1 i 403-1. Strona postępowania wyjaśniła fakt, że suma egzemplarzy ww. wskaźników napięcia niesprzedanych i tych sprzedanych przewyższa sumę ich egzemplarzy zakupionych w Chinach na podstawie faktur z 5 września 2014 r. i 10 czerwca 2014 r. Strona postępowania wyjaśniła, że dokonując spisu stanu magazynowego uwzględniono nie tylko niesprzedane wskaźniki napięcia 305-1 i 403-1 zakupione na podstawie ww. faktur ale również niesprzedane wskaźniki tych typów importowane od różnych dostawców w latach poprzednich.

Prezes UOKiK w piśmie z 17 sierpnia 2015 r. przychylił się do prośby strony postępowania dotyczącej możliwości pozostawienia w magazynie wskaźników napięcia 305-1 i 403-1 w celu ich sukcesywnej sprzedaży kontrahentom spoza Polski. Stronę postępowania poinformowano, że kwestionowane wskaźniki stanowią grupę produktów nieobjętą w Wspólnocie Europejskiej ujednoliconymi szczegółowymi przepisami bądź zharmonizowanymi normami, w związku z czym każde z państw członkowskich może posiadać odrębną normę bądź przepisy, według których dokonuje oceny, czy jednobiegunowe wskaźniki napięcia prądu mogą stanowić zagrożenie dla ich potencjalnych użytkowników. Jednocześnie Prezes UOKiK wyjaśnił, że nie zna regulacji dotyczących tych produktów w innych państwach, w związku z tym ryzyko związane z ich sprzedażą spoczywa na stronie postępowania. Ponadto stronę postępowania poproszono o jednoznaczną deklarację, iż nie wprowadzi powtórnie do obrotu na terytorium Polski wskaźników napięcia 305-1 oraz 403-1. Ponadto Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania o przysługującym jej prawie do zapoznania się ze zgromadzonymi aktami sprawy oraz prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów oraz zgłoszonych żądań.

W odpowiedzi na powyższe, strona postępowania w piśmie z 27 sierpnia 2015 r. oświadczyła, że nie wprowadzi powtórnie do obrotu na terytorium Polski posiadanych wskaźników napięcia 305-1 oraz 403-1, tak przez sprzedaż paragonową konsumentom indywidualnym jak i na podstawie faktur innym przedsiębiorcom. Ponadto strona postępowania zadeklarowała, iż niezwłocznie po otrzymaniu, przekaże organowi nadzoru

fakturę korygującą wystawioną 18 sierpnia 2015 r. na wskaźniki napięcia 305-1 znajdujące się w Salonie Oświetlenia w Rzeszowie należącym do Przedsiębiorstwa Handlowego A-T spółka akcyjna z siedzibą Krotoszynie.

Pismem z 23 września 2015 r. strona postępowania przekazała dwie faktury korygujące potwierdzające odebranie z Salonu Oświetlenia w Rzeszowie należącym do Przedsiębiorstwa Handlowego A-T spółka akcyjna z siedzibą Krotoszynie łącznie 877 szt. wskaźników napięcia 305-1 i 863 szt. wskaźników napięcia 403-1

Prezes UOKiK ustalił i stwierdził, co następuje:

Przedsiębiorca Wojciech Rumocki prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Firma Produkcyjno-Handlowa Rum-Lux Wojciech Rumocki w Łodzi wprowadził wskaźniki 305-1 i 403-1 na polski rynek i jest producentem w rozumieniu art. 3 pkt 2 lit b ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, zgodnie z którym za producenta uznaje się przedstawiciela wytwórcy, a jeżeli wytwórca nie wyznaczył przedstawiciela – importera produktu, w przypadkach gdy wytwórca nie prowadzi działalności w Unii Europejskiej lub na terytorium państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

Strona postępowania w piśmie z 5 maja 2015 r. poinformowała Prezesa UOKiK, że jest importerem wskaźników napięcia 305-1 i 403-1, które na podstawie faktur z 5 września 2014 r. i 10 czerwca 2014 r. zakupiła w Chinach w łącznej ilości 240 000 szt. (po 120 000 szt. z każdego typu).

Zgodnie z art. 10 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, producent zobowiązany jest wprowadzać na rynek wyłącznie produkty bezpieczne. Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, produktem bezpiecznym jest produkt, który w zwykłych lub innych, dających się w sposób uzasadniony przewidzieć warunkach jego używania, z uwzględnieniem czasu korzystania z produktu, a także, w zależności od rodzaju produktu, sposobu uruchomienia oraz wymogów instalacji i konserwacji, nie stwarza żadnego zagrożenia dla konsumentów lub stwarza znikome zagrożenie, dające się pogodzić z jego zwykłym użytkowaniem i uwzględniające wysoki poziom wymagań dotyczących ochrony zdrowia i życia ludzkiego. Oceniając bezpieczeństwo produktu, zgodnie z art. 4 ust. 2 pkt 3 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, uwzględnia się również wygląd produktu, jego oznakowanie, ostrzeżenia i instrukcje dotyczące jego użytkowania oraz wszelkie inne udostępniane konsumentowi wskazówki lub

informacje dotyczące produktu. Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, produkt który nie spełnia wymagań określonych w art. 4 tej ustawy nie jest produktem bezpiecznym.

W myśl z art. 6 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, przy ocenie bezpieczeństwa konkretnego produktu w pierwszej kolejności mają zastosowanie szczegółowe przepisy Wspólnoty Europejskiej, odrębne przepisy polskie dotyczące bezpieczeństwa określonego produktu, a także normy krajowe, będące transpozycją norm europejskich uznanych przez Komisję Europejską za zgodne z przepisami dotyczącymi ogólnego bezpieczeństwa produktów, do których odniesienia Komisja Europejska opublikowała w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. Jeśli natomiast wobec konkretnego produktu brak jest ww. przepisów oraz norm – co ma miejsce w przypadku wskaźników napięcia (próbników) - ocenę jego bezpieczeństwa przeprowadza się z uwzględnieniem kryteriów określonych w art. 6 ust. 3 ustawy, w tym spełnienia przez produkt Polskich Norm. W związku z tym, że wymagania bezpieczeństwa dla próbników zostały określone w normie PN-E-08509:1988 „*Elektroenergetyczny sprzęt ochronny -- Jednobiegunowe wskaźniki napięcia prądu przemiennego do 250 V*”, która jest wyżej opisanym rodzajem normy, Prezes UOKiK dokonał oceny bezpieczeństwa wskaźników 301-1 i 403-1 z uwzględnieniem określonych w niej wymagań.

Wynik badań organoleptycznych przeprowadzonych przez inspektorów Inspekcji Handlowej jak i badań laboratoryjnych przeprowadzonych przez Stowarzyszenie Elektryków Polskich, Biuro Badawcze ds. Jakości w Warszawie wykazały, że wskaźniki napięcia 305-1 i 403-1 mają niebezpieczne dla ich użytkowników wady konstrukcyjne, takie jak: za mała wysokość ogranicznika uchwytu i zbyt długa nieizolowana część kołka stykowego. W przypadku wskaźników napięcia 305-1 oba rodzaje badań wykazały zbyt dużą średnicę kołka stykowego. Ponadto badania laboratoryjne wykazały, iż wskaźniki 305-1 i 403-1 posiadają niewystarczającą odporność na udary mechaniczne i nie spełniają wymagań w zakresie wytrzymałości mechanicznej określonych dla wskaźników z kołkiem stykowym w formie wkrętaka. Po przeprowadzonych w ww. zakresie próbach laboratoryjnych badane wskaźniki 305-1 i 403-1 nie wykazywały obecności napięcia w sprawdzanych za ich pomocą i będących pod napięciem elementach. W efekcie przeprowadzonych badań stwierdzono, że kwestionowane produkty nie spełniają wymagań określonych w pkt 2.3, 2.14 i 2.16 normy PN-E-08509:1988, mogą stwarzać zagrożenie dla ich potencjalnych użytkowników i być przyczyną nieszczęśliwego wypadku. Zbyt mała wysokość ogranicznika uchwytu, którego zadaniem w trakcie czynności sprawdzania napięcia jest zabezpieczenie przed przypadkowym

zsunieniem się ręki i dotknięciem badanego przewodu lub części urządzenia, zwiększa ryzyko jej ześlizgnięcia się wzdłuż uchwytu i zetknięcia z mogącymi być pod napięciem badanymi obiektami, co w efekcie może doprowadzić do porażenia prądem elektrycznym. Zbyt długa nieizolowana część kołka stykowego, podczas czynności sprawdzania napięcia, zwiększa ryzyko przypadkowego jej dotknięcia przez użytkownika w sytuacji, gdy kołek jest w kontakcie z będącym pod napięciem badanym obiektem i doznania przez niego porażenia prądem elektrycznym, ponadto może spowodować zwarcie w badanym urządzeniu elektrycznym. Zbyt duża średnica kołka stykowego może doprowadzić min. do uszkodzenia złączy przystosowanych do przyłączania przewodów o małych przekrojach (do 2,5 mm), co w efekcie może być przyczyną zwarcia elektrycznego i porażenia prądem elektrycznym. Ponadto wskaźniki 305-1 i 403-1 nie posiadają wystarczającej odporności na udary mechaniczne i odpowiedniej wytrzymałości mechanicznej, co wykazały przeprowadzone w tym zakresie badania laboratoryjne. Używane jako wkrętaki (z uwagi na spłaszczone zakończenie kołka stykowego) lub przypadkowo upuszczone z wys. jednego metra np. podczas pracy na drabinie przy montażu lampy sufitowej, mogą łatwo ulec uszkodzeniu i stracić zdolność do wskazania obecności napięcia w badanych za ich pomocą częściach np. instalacji elektrycznej. Użytkownik takiego wskaźnika, kierując się jego błędnym wskazaniem może zostać porażony prądem elektrycznym i w rezultacie doznać zaburzeń czynności organizmu min. tymczasowego skurczu mięśni, paraliżu, zatrzymania oddechu, a w skrajnych przypadkach nawet migotania komór serca, co jest poważnym zagrożeniem życia i może doprowadzić do śmierci.

Ponadto w przypadku wskaźników napięcia 403-1 w toku badań organoleptycznych stwierdzono, że koniec metalowego wieszaka zamontowanego na rękojeści wskaźnika napięcia znajduje się w zbyt małej odległości od ogranicznika uchwytu, co stanowi naruszenie wymagań dotyczących bezpieczeństwa obsługi określonych w pkt 2.10 normy PN-E-08509:1988.

W opinii inspektorów Inspekcji Handlowej badane produkty z uwagi na opisane wyżej nieprawidłowości nie spełniały wymagań określonych w art. 4 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, w związku z czym istniało znaczne prawdopodobieństwo, że nie są produktami bezpiecznymi.

Strona postępowania nie zakwestionowała wyników powyższych badań i nie przedstawiła żadnych dowodów, które świadczyłyby o tym, że wskaźniki 305-1 i 403-1 są bezpieczne. W związku z powyższym, Prezes UOKiK podzielił opinię inspektorów Inspekcji

Handlowej i uznał, że kwestionowany produkt nie spełnia wymagań określonych w art. 4 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów.

Zgodnie z art. 24 ust. 14 pkt 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, Prezes UOKiK wydaje decyzję o umorzeniu postępowania, jeśli producent lub dystrybutor usunął przyczyny zagrożeń.

Z akt sprawy wynika, że strona postępowania w okresie od sierpnia 2014 r. do kwietnia 2015 r. sprzedała 198 dystrybutorom 71 388 szt. wskaźników napięcia 305-1 oraz 216 dystrybutorom 83 734 szt. wskaźników napięcia typu 403-1. W reakcji na postanowienie z 16 kwietnia 2015 r. strona postępowania wstrzymała sprzedaż kwestionowanych produktów i podjęła działania w wyniku których: 89 dystrybutorów wskaźników napięcia 305-1 przedstawiło oświadczenia o nie posiadaniu tych produktów, a 110 dystrybutorów na podstawie faktur korygujących dokonało zwrotu tych wskaźników w łącznej ilości 5 637 szt. oraz 92 dystrybutorów wskaźników napięcia 403-1 przedstawiło oświadczenia o nie posiadaniu tych produktów, a 123 dystrybutorów dokonało na podstawie faktur korygujących zwrotu tych wskaźników w łącznej ilości 6 712 szt. W toku postępowania jego strona poinformowała, że dane dotyczące ilości wskaźników napięcia 305-1 (82 476 szt.) i 403-1 (80 676 szt.) posiadanych przez nią na stanie magazynowym ustalonym na dzień 24 kwietnia 2015 r. uwzględniały nie tylko wskaźniki pochodzące z ww. dostaw ale również niesprzedane wskaźniki tych typów importowane od różnych dostawców w latach poprzednich. Powyższe wyjaśniło fakt, że suma sprzedanych i niesprzedanych wskaźników 305-1 i 403-1 (318 274 szt.) przewyższa łączną liczbę tych wskaźników zakupionych w Chinach (240 000 szt.) na podstawie przekazanych przez stronę postępowania faktur z 5 września 2014 r. i 10 czerwca 2014 r.

Ponadto strona postępowania oświadczyła, że w ramach działań mających na celu wyeliminowanie zagrożeń ze strony kwestionowanych produktów, wszystkie posiadane przez nią wskaźniki napięcia 305-1 w liczbie 87 236 szt. i 403-1 w liczbie 86 525 szt., będą sukcesywnie sprzedawane wyłącznie kontrahentom spoza Polski.

Mając powyższe na uwadze należy uznać, że w toku postępowania administracyjnego jego strona podjęła współpracę udzielając wyjaśnień odnośnie swojej roli w obrocie kwestionowanymi krzesłami oraz przedstawiła stosowne dokumenty potwierdzające podjęte działania w celu wyeliminowania zagrożeń stwarzanych przez te produkty.

Przedstawione przez stronę postępowania informacje i dowody w opinii Prezesa UOKiK są wiarygodne i wystarczające do uznania, że przedsiębiorca Wojciech Rumocki prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Firma Produkcyjno-Handlowa Rum-Lux Wojciech

Rumocki w Łodzi – usunął przyczyny zagrożeń stwarzanych przez produkty będące przedmiotem postępowania.

W związku z powyższym, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Pouczenie:

Na podstawie art. 127 § 3 w związku z art. 5 § 2 pkt 4 Kodeksu postępowania administracyjnego oraz w związku z art. 29 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2015 r. poz. 184) oraz na podstawie art. 129 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, w związku z art. 26 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, od niniejszej decyzji stronie nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z niniejszej decyzji może, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, zwrócić się do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Otrzymuje:

Wojciech Rumocki
Firma Produkcyjno-Handlowa RUM-LUX Wojciech Rumocki
ul. Byszewska 20a
92-770 Łódź

z up. PREZESA
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
DYREKTOR
Departamentu Nadzoru Rynku

Anna Mazurak